

Nr 79

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1918 kl. 2 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående minimipris å brödsäd m. m.

I en till riksdagen den 19 mars avlåten till, jordbruksutskottet hänvisad proposition nr 204 hade Kungl. Maj:t under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet för samma dag föreslagit riksdagen

att medgiva, att utfästelse meddelades

dels att för statens räkning från odlare inom landet inköpa de hos dem åren 1918 och 1919 skördade partier vete, vilka till staten hembjödoföre den 1 juni 1920, till ett pris av minst 39 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara, med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalité gav ett pris 2 kronor högre eller således minst 41 kronor;

dels att för statens räkning från odlare inom landet inköpa de hos dem åren 1918 och 1919 skördade partier råg, vilka till staten hembjödoföre den 1 juni 1920, till ett pris av minst 38 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalité gav ett pris 2 kronor högre eller således minst 40 kronor;

dels att för statens räkning från odlare inom landet inköpa de hos dem år 1918 skördade partier korn, vilka till staten hembjödoföre den 1 juni 1919, till ett pris av minst 33 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara, med förbindele för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalité gav ett pris 2 kronor högre eller således minst 35 kronor;

dels att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördade ärter priset icke måtte understiga 55 kronor per 100 kg.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 10 saml. 36 häft. (Nr 79.)

dels att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad, väl sorterad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke måtte understiga 10 kronor 50 öre per 100 kg.;

dels ock att för statens räkning från vederbörande tillverkare inköpa de partier torkade potatisprodukter, potatisstärkelse och glykos, som tillverkats av potatis av 1918 års skörd och till staten hembjödös före den 1 juni 1919, till pris, som fastställdes av en nämnd, utsedd på sätt Kungl. Maj:ts måtte äga föreskriva, och vilket pris så avpassades, att potatisens odlare kunde påräkna ett pris av 8 kronor 50 öre per 100 kg. potatis med 18 % stärkelsehalt;

och skulle samtliga utfästelser avse leverans fritt banvagn eller fritt ombord vid den järnvägsstation eller hamn, som var närmast odlingsorten, samt å tid, som av staten närmare bestämdes.

I sammanhang härmed förehade utskottet till behandling följande inom riksdagen väckta till jordbruksutskottet hänvisade motioner nämligen.

1) Nr 362 i andra kammaren av herrar *Månsson* i Hagaström och *Vennerström*, vari hemställdts,

att riksdagen ville besluta, att de priser, som skola betalas för den spannmål, som skall inköpas för statens räkning, på sätt Kungl. Maj:ts proposition nr 204 åsyftar, måtte betalas med 3 kronor och 70 öre pr 100 kilo utöver vad de danska jordbrukarna i år erhålla för sin spannmål av danska staten enligt de nu fastställda priserna.

2) Nr 23 i andra kammaren av herrar *Elisson* och *Henrikson*, vari hemställdts,

att minimipris för åren 1918 och 1919 åsättes vete kr. 35: —, råg kr. 35: — och korn kr. 30: — pr 100 kg. under i övrigt samma bestämmelser som år 1917.

3) Nr 24 i andra kammaren av herrar *Elisson* och *Henrikson*, vari hemställdts,

att minimipris för potatis för år 1918 bestämmas till kr. 8: — pr hektoliter under i övrigt samma bestämmelser som år 1917.

4) Nr 360 i andra kammaren av herr *Nilsson* i Landeryd *m. fl.*, vari hemställdts,

att riksdagen måtte besluta, att utfästelse meddelas, att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad, väl sor-

terad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke må understiga 12 kronor pr 100 kg.

5) Nr 153 i första kammaren av herr *von Essen m. fl.*, vari hemställtts om sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition, att,

dels priset å korn, odlad inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län sättes till minst 38 kronor för fullt marknadsgill vara och 40 kronor för vara av bästa kvalité,

dels ock priset å under 1918 inom nämnda län odlad matpotatis icke må understiga 12 kronor 50 öre per 100 kg.

6) Nr 359 i andra kammaren av herr *Olofsson*, vari hemställtts,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 204, att minimipriset för korn, som odlas inom de fyra nordligaste länen, nämligen inom Västernorrlands, Norr- och Västerbottens samt Jämtlands län måtte höjas till minst 36 kronor för 100 kg., samt att priset för potatis, odlad inom samma område, icke må understiga 14 kr. pr 100 kg.

7) Nr 370 i andra kammaren av herr *Olsson* i Rösta *m. fl.*, vari hemställtts,

dels att minimipriset inom Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län vid inköp för statens räkning från odlare inom landet sättes till 38 kr. pr 100 kg. för fullt marknadsgill vara, med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalitéer gav ett pris av 2 kronor högre eller således minst 40 kronor;

dels att vid inköp före den första juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad matpotatis priset icke må understiga 15 kronor.

8) Nr 220 i andra kammaren av herrar *Bäcklund* och *Lovén*, vari hemställtts,

att riksdagen måtte bevilja ett förslagsanslag av högst 500,000 kronor, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande, med rätt att användas under år 1918, till upplysningsverksamhet och tillhandahållande av utsäde för rapsodlingens bedrivande, och att odlare av raps garanteras ett minimipris för odlad vara jämte garanti, att staten övertager det odlade rapsfröet till detta pris, samt att odlare av raps får, till ett pris som bestämmes före odlingen, rätt att återköpa rapskakor i förhållande till den rapsfrömängd som inlevererats till staten.

9) Nr 154 i första kammaren av herr *Ericsson Aaby* och nr 361 i andra kammaren av herr *Olsson* i Kullensbergtorp, vari hemställtts,

att riksdagen måtte dels bifalla Kungl. Maj:ts i proposition nr 204 gjorda framställning, dels ock i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t, med beaktande av i motionerna angivna synpunkter, låta utreda, huruvida icke i vissa fall högre pris än de av staten fastställda lösningspris lämpligen skulle kunna medgivas vid inköp av vete, råg, korn och ärter, ävensom vidtaga de åtgärder, vartill denna utredning kunde giva anledning.

I utlåtande nr 51 hemställde utskottet

1) att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och de av herr Nilsson, av herr von Essen m. fl., av herr Olofsson och herr Olsson i Rösta m. fl. väckta motioner medgiva, att utfästelse meddelas

dels att för statens räkning från odlare inom landet inköpa de hos dem åren 1918 och 1919 skördade partier vete, vilka till staten hembjödös före den 1 juni 1920, till ett pris av minst 39 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara, med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalité gav ett pris 2 kronor högre eller således minst 41 kronor;

dels att för statens räkning från odlare inom landet inköpa de hos dem åren 1918 och 1919 skördade partier råg, vilka till staten hembjödös före den 1 juni 1920, till ett pris av minst 38 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara, med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalité gav ett pris 2 kronor högre eller således minst 40 kronor;

dels att för statens räkning från odlare inom landet inköpa de hos dem år 1918 skördade partier korn, vilka till staten hembjödös före den 1 juni 1919, till ett pris av minst 33 kronor per 100 kg. fullt marknadsgill vara, med förbindelse för staten att verkställa uppköpen med tillämpande av en prisskala, som för vara av bästa kvalité gav ett pris 2 kronor högre eller således minst 35 kronor;

dels att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördade ärter priset icke må understiga 55 kronor per 100 kg.;

dels att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad, väl sorterad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke må understiga 12 kronor per 100 kg.;

dels ock att för statens räkning från vederbörande tillverkare inköpa de partier torkade potatisprodukter, potatisstärkelse och glykos, som tillverkats av potatis av 1918 års skörd och till staten hembjödös före den

1 juni 1919, till pris, som fastställles av en nämnd, utsedd på sätt Kungl. Maj:t må äga föreskriva, och vilket pris så avpassas, att potatisens odlare kunna påräkna ett pris av 8 kronor 50 öre per 100 kg. potatis med 18 % stärkelsehalt;

skolande samtliga utfästelser avse leverans fritt banvagn eller fritt ombord vid den järnvägsstation eller hamn, som är närmast odlingsorten, samt å tid, som av staten närmare bestämmes;

2) att de av herr von Essen m. fl., av herr Olofsson och av herr Olsson i Rösta m. fl. väckta motioner, i vad de icke blivit besvarade genom vad utskottet här ovan anført, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

3) att den av herrar Bäcklund och Lovén väckta motionen icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

4) att riksdagen må avslå de av herrar Månsson och Vennerström, av herrar Elisson och Henrikson samt av herr Ericsson och av herr Olsson i Kullenbergstorp väckta motionerna.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet i berörda utlåtande hemställt, varemot andra kammaren, med bifall i övrigt till utskottets förslag, beträffande punkt 1 i utskottets utlåtande ifråga om pris vid inköp för statens räkning av potatis, avsedd till matpotatis bifallit vad Kungl. Maj:t i sin ovannämnda proposition föreslagit.

Skiljaktighet i kamrarnas beslut föreligger sålunda allenast rörande statens pris å potatis, avsedd till matpotatis, vilket första kammaren velat fastställa till 12 kronor men andra kammaren till 10 kronor 50 öre för 100 kilogram räknat.

För sammanjämkning av kamrarnas skiljaktiga beslut får utskottet hemställa,

att kamrarna må med frånträdande av sina förut fattade beslut beträffande priset å matpotatis medgiva, att utfästelse meddelas,

att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad, väl sorterad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke må understiga 11 kronor 25 öre för 100 kg.

Stockholm den 7 maj 1918.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Reservation

av herrar *Holmquist* och *Öberg*, som ansett, att sammanjämkningen bort så ske, att potatispriset föreslagits beträffande Norrland och Dalarna till 12 kronor och i fråga om övriga delar av landet till 10 kronor 50 öre.